

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

Дніпровський національний університет імені Олеся Гончара

ЗАТВЕРДЖЕНО:

Ректор Дніпровського національного
університету імені Олеся Гончара

Поляков М.В.

«__» _____ 2020 р.

ОСВІТНЬО – НАУКОВА ПРОГРАМА

«ПОЛІТОЛОГІЯ»

рівень вищої освіти **третій (доктор філософії)**

спеціальність **052 Політологія**

галузь знань **05 Соціальні та поведінкові науки**

Схвалено:

вченою радою Дніпровського
національного університету
імені Олеся Гончара

від _____ 20__ р., протокол №____

**Дніпро
2020**

ПЕРЕДМОВА

1. Внесено: кафедрою політології

2. Затверджено та надано чинності рішенням Вченої ради Дніпровського національного університету імені Олеся Гончара:

- від «12» травня 2016 р., пр. № 12 (перша редакція);
- від «25» червня 2019 р., пр. № 13 (редакція № 2);
- від « » 2020 р., пр. № (редакція № 3).

3. Розробники (робоча група):

1. Третяк Олексій Анатолійович, доктор політичних наук, професор, завідувач кафедри політології, гарант освітньої програми підготовки магістрів зі спеціальності 052 «Політологія».

2. Ставченко Сергій Вікторович, доктор політичних наук, доцент кафедри політології, член проектної групи зі спеціальності 052 «Політологія».

3. Шуліка Андрій Андрійович, доктор політичних наук, доцент кафедри політології, член проектної групи зі спеціальності 052 «Політологія».

ЛИСТ ПОГОДЖЕННЯ

освітньо-професійної (освітньо-наукової) програми

1. Вчена рада факультету суспільних наук і міжнародних відносин: протокол №9 від «05» червня 2020 р.

Голова Вченої ради _____ (О.С. Токовенко)

2. Рада з якості ДНУ: протокол №_____ від «__» _____ 20__ р.

Голова РЗЯВО _____ (О.О. Дробахін)

Рецензії-відгуки стейкхолдерів (за наявності):

1. Роботодавці:

1. Їжак Олексій Сергійович, заступник директора регіонального філіалу Національного інституту стратегічних досліджень у м. Дніпрі (м. Дніпро);
2. Сиченко Віктор Володимирович, голова постійної комісії Дніпропетровської обласної ради з питань науки, освіти, сім'ї та молоді (м. Дніпро) ;
3. Бородін Євгеній Іванович, науковий директор ГО Дніпровський центр соціальних досліджень (ДЦСД) (м. Дніпро) ;
4. Зюзіна Ольга Іванівна, голова правління ГО «Інститут політичних та соціально-економічних досліджень» (м. Дніпро).

2. Здобувачі вищої освіти:

1. Шинкаренко Роман Олександрович, Дніпровський національний університет імені Олеся Гончара, 4-й курс, третій (освітньо-науковий) рівень, спеціальність 052 Політологія, ОП «Політологія»;
2. Комліченко Альбіна Андріївна, Дніпровський національний університет імені Олеся Гончара, 1-й курс, третій (освітньо-науковий) рівень, спеціальність 052 Політологія, ОП «Політологія»;
3. Мошак Даря Станіславівна, Дніпровський національний університет імені Олеся Гончара, 1-й курс, третій (освітньо-науковий) рівень, спеціальність 052 Політологія, ОП «Політологія».

1. Профіль освітньої програми зі спеціальності 052 «Політологія»

1 – Загальна інформація	
Повна назва вищого навчального закладу та структурного підрозділу	Дніпровський національний університет імені Олеся Гончара Факультет суспільних наук і міжнародних відносин Кафедра політології
Офіційна назва освітньої програми	Освітньо-професійна програма «Політологія»
Офіційна назва освітньої програми (англійською мовою)	Educational and professional program «Political Science»
Ступінь вищої освіти та освітня кваліфікація мовою оригіналу	Доктор філософії Освітня кваліфікація: доктор філософії з політології
Кваліфікація в дипломі	Ступінь: доктор філософії Спеціальність: політологія Освітня програма: «Політологія»
Кваліфікація в дипломі (англійською мовою)	Degree: Philosophy Doctor Specialty: 052 Political Science Educational Program: « Political Science »
Тип диплому та обсяг освітньої програми	Диплом доктора філософії, одиничний, термін навчання 4 роки; обсяг освітньої складової освітньо-наукової програми становить 45 кредитів ЄКТС; наукова складова освітньо-наукової програми передбачає проведення власного наукового дослідження та оформлення його результатів у вигляді дисертації відповідно до законодавства.
Наявність акредитації	-
Цикл/рівень	НРК України – 9 рівень, FQ-EHEA – третій цикл, EQF LLL – 8 рівень
Передумови	Наявність ступеня магістра або ОКР спеціаліста за спеціальністю «Політологія» або спорідненими спеціальностями
Форми навчання	Денна, заочна
Мова(и) викладання	українська
Термін дії освітньої програми	до проходження первинної акредитації освітньої програми
Інтернет-адреса постійного розміщення опису освітньої програми	www.dnu.dp.ua
2 – Мета освітньої програми	
Метою навчання є підготовка кваліфікованих фахівців-політологів, які на поглибленому рівні володіють категорійно-понятійним та аналітично-дослідницьким апаратом політичної науки, розгорнутими знаннями сучасної політичної теорії та практики. Набуті компетентності можуть бути застосовані в науково-дослідницькій, експертно-аналітичній, політико-консультаційній, викладацькій, громадській та суспільно-політичній діяльності.	
3 – Характеристика освітньої програми	
Предметна область (галузь знань, спеціальність, спеціалізація)	05 Соціальні та поведінкові науки 052 Політологія Об'єкт(и) вивчення та/або діяльності: Політологія вивчає владно-політичні відносини на місцевому, національному та глобальному рівні (politics, policy, polity), зокрема політичні ідеї та концепції, проблеми влади та публічної політики, формальні та неформальні політичні інститути та процеси, політичну поведінку, політичну

	культуру та ідеологію, світову політику та політику окремих країн та регіонів. Цілі навчання: підготовка кваліфікованих фахівців-політологів, які на поглибленому рівні володіють категорійно-понятійним та аналітично-дослідницьким апаратом політичної науки, розгорнутими знаннями сучасної політичної теорії та практики. Набуті компетентності можуть бути застосовані в науково-дослідницькій, експертно-аналітичній, політико-консультаційній, викладацькій, громадській та суспільно-політичній діяльності. Теоретичний зміст предметної області: охоплює принципи, поняття, категорії та концепції політичної науки. Здобувач вищої освіти навчається загальним та спеціальним підходам і методам нормативної та позитивної політичної теорії, політичного аналізу, порівняльної та прикладної політології, спеціальних політологічних дисциплін. Методи, методики та технології: здобувач вищої освіти має оволодіти методологією сучасних соціальних наук, прикладними методиками, технологіями та інструментарієм аналізу політичної сфери. Інструменти та обладнання: сучасне інформаційно-комунікаційне обладнання, інформаційні ресурси та програмні продукти, які застосовуються у практичній політичній діяльності та дослідній роботі політичних наук.
Орієнтація освітньої програми	Освітньо-професійна програма має прикладну орієнтацію. Наукова орієнтація: дослідження теорії політичної науки, політичних інститутів та процесів.
Основний фокус освітньої програми та спеціалізації	Спеціальна освіта в галузі політології Ключові слова: політична епістемологія, політична теорія, синергетика, моделювання політичних процесів, політичні інститути, політичні кризи, політична трансформація,
Особливості програми	Поглиблена підготовка з політичної теорії та методології політичної науки, політичного моделювання, інституційного аналізу. Обов'язкова викладацька практика у закладах вищої освіти. Вивчення окремих компонентів реалізується англійською мовою.
4 – Придатність випускників до працевлаштування та подальшого навчання	
Придатність до працевлаштування	Випускники можуть працювати на первинних посадах за професіями, визначеними Національним класифікатором України: Класифікатор професій ДК 003:2010: 231 Викладачі університетів та вищих навчальних закладів 2310 Викладачі університетів та вищих навчальних закладів 2310.1 Професори та доценти 2310.2 Інші викладачі університетів та вищих навчальних закладів 2443 Професіонали в галузі філософії, історії та політології 2443.1 Наукові співробітники (філософія, історія, політологія) 2443.2 Експерт із суспільно-політичних питань 2443.2 Політичний оглядач 2443.2 Політолог Види економічної діяльності: 70.21 Діяльність у сфері зв'язків із громадськістю 72.20 Дослідження й експериментальні розробки в галузі суспільних

	і гуманітарних наук 74.90 Інша професійна, наукова та технічна діяльність, н.в.і.у. 85.42 Вища освіта
Подальше навчання	Після успішного захисту дисертації може претендувати на навчання в докторантурі, брати участь у постдокторських програмах.
5 – Викладання та оцінювання	
Викладання та навчання	Студентоцентроване навчання, проблемно-орієнтоване навчання, лекції, семінарські (практичні) заняття, самонавчання, практична підготовка.
Оцінювання	Екзамени (іспити), диференційні заліки, викладацька практика, есе, презентації, дисертаційна робота.
6 – Програмні компетентності	
Інтегральна компетентність (ІК)	Здатність розв'язувати складні задачі або проблеми у сфері політології, що передбачає проведення досліджень та / або здійснення інновацій та характеризується невизначеністю умов і вимог.
Загальні компетентності (ЗК)	ЗК01. Знання предметної області та розуміння професійної діяльності. ЗК02. Здатність фахово спілкуватися державною та іноземною мовами як усно, так і письмово у процесі наукової комунікації та досліджень. ЗК03. Здатність проведення досліджень на відповідному рівні. ЗК04. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел. ЗК05. Здатність бути критичним і самокритичним. ЗК06. Здатність генерувати нові ідеї (креативність). ЗК07. Вміння виявляти, ставити та розв'язувати проблеми. ЗК08. Цінування та повага різноманітності та мультикультурності. ЗК09. Здатність працювати в міжнародному контексті. ЗК10. Здатність розробляти та управляти проектами.
Спеціальні (фахові, предметні) компетентності (СК\ФК)	СК01. Комплексне розуміння природи та значення політики як специфічного виду людської діяльності та особливої сфери пізнання, включаючи розвиток уявлень про політику та її сучасні інтерпретації. СК02. Поглиблене знання нормативної та позитивної політичної теорії, політичного аналізу, порівняльної та прикладної політології та володіння категорійно-понятійним та аналітично-дослідницьким апаратом сучасної світової політичної науки. СК03. Комплексне розуміння принципів функціонування та закономірностей розвитку влади та публічної політики, політичних інститутів та процесів, політичної поведінки, політичної культури та ідеології, світової політики та політики окремих країн та регіонів. СК04. Комплексне застосування широкого спектру політологічних понять, теорій і методів до аналізу владно-політичних відносин політичних акторів, інститутів та ідей відповідно до певного історичного або сучасного контексту. СК05. Комплексне розуміння особливостей реалізації влади у різних політичних системах та застосування широкого спектру політологічних теорій, концептів і методів для аналізу політики на місцевому, національному та міжнародному рівні. СК06. Здатність конструювати дизайн, розробляти програму та виконувати комплексні політологічні дослідження з використанням широкого кола прикладних методів, технологій та інструментарію

	аналізу. СК07 Здатність фахово викладати політологічні дисципліни на відповідному рівні даної освітньої кваліфікації.
7 – Програмні результати навчання	
	РН01. Опанувати універсальними навичками дослідника, зокрема застосування сучасних інформаційних технологій, розробки, організації та управління науковими проектами та/або науковими дослідженнями, презентації їх результатів у професійному середовищі через сучасні форми наукової комунікації (академічні наукові публікації, семінари, конференції), в засобах масової інформації та в публічній сфері у національному та міжнародному контексті. РН02. Використовувати державну та іноземну мову як усно, так і письмово на рівні, достатньому для ефективної професійної комунікації, розуміння іншомовних наукових текстів та підготовки фахових публікацій в Україні і провідних наукових виданнях світу. РН03. Мати системний науковий світогляд та філософсько-культурний кругозір, який включає розвинене критичне мислення, професійну етику та академічну доброчесність, повагу різноманітності та мультикультурності. РН04. Комплексне розуміти природу та значення політики як специфічного виду людської діяльності та особливої сфери пізнання, включаючи розвиток уявлень про політику та її сучасні інтерпретації. РН05. Знати на поглибленому рівні нормативну та позитивну політичну теорію, політичний аналіз, порівняльну та прикладну політологію та володіти категорійно-понятійним та аналітично-дослідницьким апаратом сучасної світової політичної науки. РН06. Комплексно розуміти принципи функціонування та закономірності розвитку влади та публічної політики, політичних інститутів та процесів, політичної поведінки, політичної культури та ідеології, світової політики та політики окремих країн та регіонів. РН07. Комплексно застосовувати широкий спектр політологічних понять, теорій і методів до аналізу владно-політичних відносин політичних акторів, інститутів та ідей відповідно до певного історичного або сучасного контексту. РН08. Комплексно розуміти особливості реалізації влади у різних політичних системах та використовувати сучасні політологічні теорії, концепти та методи аналізу політики на місцевому, національному та міжнародному рівні. РН09. Конструювати дизайн, розробляти програму та виконувати комплексні політологічні дослідження з використанням широкого кола прикладних методів, технологій та інструментарію аналізу. РН10. Фахово викладати політологічні дисципліни на відповідному рівні даної освітньої кваліфікації.
8 – Ресурсне забезпечення реалізації програми	
Кадрове забезпечення	Кадрове забезпечення відповідає чинним Ліцензійним умовам провадження освітньої діяльності у сфері вищої освіти та базується на наступних принципах: відповідності наукових спеціальностей науково-педагогічних працівників освітнім галузі знань та спеціальності; обов'язковості та періодичності проходження стажування і підвищення кваліфікації викладачів;

	моніторингу рівня наукової активності науково-педагогічних працівників; впровадження результатів стажування та наукової діяльності у освітній процес.
Матеріально-технічне забезпечення	Матеріально-технічне забезпечення навчальних приміщень та соціальна інфраструктура університету в повному обсязі відповідає чинним Ліцензійним умовам. В освітньому процесі використовується мультимедійне обладнання для проведення лекцій.
Інформаційне та навчально-методичне забезпечення	Університет має власний веб-сайт за адресою http://dnu.dp.ua , де розміщено інформацію щодо інформаційного та навчально-методичного забезпечення освітнього процесу. Інформаційне забезпечення ґрунтується на використанні ресурсів: загально університетських та кафедральних бібліотек, мережі Internet з вільним доступом, колекцій цифрового репозиторію. Навчально-методичне забезпечення засновано на розроблених для кожної дисципліни робочих навчальних програмах, а також програмах практичної підготовки за спеціальністю. В наявності завдання для самостійної роботи здобувачів. Критерії оцінювання знань та вмінь здобувачів розроблено для поточного, семестрового контролю з кожної дисципліни, а також для підсумкової атестації за спеціальністю.
9 – Академічна мобільність	
Національна кредитна мобільність	На основі двосторонніх договорів між ДНУ та університетами України
Міжнародна кредитна мобільність	На основі двосторонніх договорів між ДНУ та університетами інших країн
Навчання іноземних здобувачів вищої освіти	Можливе за умови вивчення студентом української мови

2. Перелік компонент освітньо-наукової програми та їх логічна послідовність

2.1. Перелік компонент ОП

Код н/д	Компоненти освітньої програми (навчальні дисципліни, курсові проекти (роботи), практики, кваліфікаційна робота)	Кількість кредитів	Форма підсумкового контролю	Послідовність вивчення, семестр
1	2	3	4	5
Обов'язкові компоненти				
I Цикл загальної підготовки				
ОК 1.1	Філософія та наукова етика	4	екзамен	1
ОК 1.2	Іноземна мова	6	диф. залік	1,2
ОК 1.3	Інноваційно-дослідницька діяльність науковця	5	диф. залік	1
II Цикл професійної підготовки				
ОК 2.1	Парадигмальність у політологічному дослідженні	6	екзамен	2
ОК 2.2	Нестабільність та синергійність у політичному середовищі	6	екзамен	3
ОК 2.3	Викладацька практика	3	диф. залік	3
Вибіркові компоненти				
ВК 1	Дисципліна 1 ФВК/УВК	5	диф. залік	2
ВК 2.	Дисципліна 2 ФВК/УВК	5	диф. залік	3
ВК 3	Дисципліна 3 ФВК/УВК	5	диф. залік	3
Загальний обсяг обов'язкових компонент				30 (72%)
Загальний обсяг вибіркових компонент (дисциплін вибору аспіранта)				15 (28%)
ЗАГАЛЬНИЙ ОБСЯГ ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ				45

2.2. Структурно-логічна схема ОП

Курс	Семестр	Компоненти освітньої програми	Кількість компонентів за семестр	Кількість компонентів за навчальний рік
1	1	ОК 1.1, ОК 1.2, ОК 1.3	3	6
	2	ОК 2.1, ОК 1.2, ВК1	3	
2	3	ОК 2.2, ВК2, ВК3	3	4
	4	ОК 2.6	1	

Послідовність засвоєння компонент ОП

Компонент освітньої програми	Наявність передумов до вивчення
ОК 1.1 Філософія та наукова етика	базові знання з філософії за ОП магістра
ОК 1.2 Іноземна мова	базові знання з англійської мови
ОК 1.3 Інноваційно-дослідницька діяльність науковця	базові знання з методології досліджень за ОП магістра
ОК 2.1 Епістемологічні основи світової політичної теорії	базові знання з політичної епістемології за ОП магістра
ОК 2.2 Нестабільність та синергійність у політичному середовищі	базові знання політичних інститутів та політичних систем за ОП магістра
ОК 2.3 Викладацька практика	базові знання викладання фахових дисциплін у вищій школі за ОП магістра

3. Форма атестації здобувачів вищої освіти

Форми атестації здобувачів вищої освіти	Атестація здобувачів освітнього рівня доктора філософії здійснюється у формі публічного захисту дисертаційної роботи (дисертації). Обов'язковою умовою допуску до захисту є успішне виконання здобувачем його індивідуального навчального плану та індивідуального плану наукової роботи.
Вимоги до дисертаційної роботи (дисертації) на здобуття ступеня доктора філософії	Дисертація на здобуття ступеня доктора філософії є самостійним розгорнутим дослідженням, що пропонує розв'язання актуального наукового завдання в галузі соціологічної науки та оприлюднені у відповідних публікаціях. Дисертаційна робота не повинна містити академічного плагіату, фальсифікації, фабрикації. Дисертаційна робота має бути оприлюднена на сайті закладу вищої освіти. Дисертаційна робота має відповідати іншим вимогам, встановленим законодавством України.

**4. Матриця відповідності програмних компетентностей
компонентам освітньої програми
виправити з урахуванням**

	ОК 1.1	ОК 1.2	ОК 2.1	ОК 2.2	ОК 2.3	ОК 2.4	ОК 2.5	ОК 2.6	ОК 2.7	ОК 2.8	ОК 2.9	ОК 2.10	ОК 2.11	ОК 2.12
ЗК 1	•		•											•
ЗК 2				•	•	•	•			•	•		•	
ЗК 3		•						•				•	•	•
ЗК 4			•					•	•			•	•	
ЗК 5	•					•							•	•
ЗК 6	•							•		•				•
ЗК 7				•	•	•	•							
ЗК 8	•			•	•		•							
СК 1	•		•			•								•
СК 2				•	•	•					•			•
СК 3					•	•					•			
СК 4				•		•				•				
СК 5				•	•	•								
СК 6						•	•				•			
СК 7				•		•	•							
СК 8					•					•	•			
СК 9		•	•	•						•	•			•
СК10						•	•			•				
СК11								•				•		

5. Матриця забезпечення програмних результатів навчання (ПР) відповідними компонентами освітньої програми

[illegible]